

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00 Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No.) 13.

JULY 1st 1924.

LETO (Vol.) XVI.

Počitniško kramljanje.

H. B.

Čas počitnic je tu. Vse šole so prazne. Pajki so začeli svoje počitniške kurze v njih. A ne samo otroci, tudi odrasli mislijo, kako in kje bi si privoščili malo oddiha in razpršili svoja pljuča. Nekateri bodo, kakor se kaže, imeli še predolge počitnice. Za to so poskrbeli gospodje kapitalisti. Seveda ne iz ljubezni do delavca, temveč iz ljubezni do sebe in svojih sebičnih strankarskih namenov. Cele armade delavcev je že brez dela. Nespametni bi bili, če bi te prilike ne izkoristili in ne odhiteli malo ven v prosto naravo, da tam osvežijo svoje moči in potem zopet krepko primejo za delo.

Mej časnikarji je ta doba znana kot doba kislih kumar. Morda zato, ker se mej pasjimi dnevi navadno kislo drže. To pa iz več vzrokov. Prvič radi tega, ker bi si kaj tacega sami radi privoščili, a si žal ne morejo. Tako daleč svet do danes še ni napredoval, da bi tudi časnikarjem priznal to pravico. Sicer ima nazadnje prav. Kdor se sam ne potegne za svoje pravice, naj nikar ne pričakuje, da se bodo drugi. Češ, če si tako neumen, da ne veš kaj ti gre, bodi! *Scienti et volenti non fit iniuria*. Kdor se ne zaveda svojih pravic in se ne potegne zanje, jih vreden ni.

Vsaj meni ni znano, da bi se bili časnikarji kdaj za počitniško dobo potegovali. In vendar so je prav tako, če ne bolj kot drugi, potrebni. To vem iz lastne skušnjje. Malokatero delo je tako živce rahljajoče kot časnikarsko. Vem da mi čitatelji tega ne verjamejo. Oni menda časnikarskega dela niti za delo ne smatrajo. Mene je že večkrat kedo takole postrani "špiknil," češ župnik nisi, kaplan tudi ne, kaj potem delaš. Najrajši bi mu bil odgovoril, da kislo mleko v klaftre zlagam. Resno se zagovarjati pred ljudmi te vrste nima pomena, ker imajo

samo telesno delo za delo, kakor ruski boljševiki, ki so s takimi, kateri z glavo delajo, kar na kratko obračunali.

Deloma smo pa časnikarji tega sami krivi, ker čitatelje preveč crkljamo, še bolj kot mati svojega crkljavčka. Ta ga neha siliti s svojimi dobrotami, če vidi, da se jih z vsemi štirimi in še s kremžajočimi ustmi brani. Mi, zlasti mi uredniki nabožnih listov svoje naročnike še naprej silimo in silimo. Dobro vemo, da ko bi ne bili listi že obrezani, bi jih skozi vse pasje dni dobili neprerezane. Zato smo res nespametni, če si ne vzamemo počitnic, ker pišemo za poštne "boxe" in domače kote, kadar je ta polna. In naj bi se ne držali kislo, če se z žuli naših od sopare zaspanih glav tako ravna.

Imamo pa še druge vzroke za to. Pride pošta. "Bilov" ravno toliko, kakor druge čase, "čekov" nič. Ko bi bilo narobe, bi si vboge uredniške pare v razbeljenem "oficu" vsaj s kakim "ice creamom" in podobnimi dobrotami preganjale puščobo pasjih dni. Zdaj si pa niti tega ne moremo privoščiti. Tudi to bi še nekaj bilo, če bi bili z materialom dobro založeni in včasih lahko malo pokimali, da je res vroče. A glej ga spaka, tudi dopisov ni. Piši sam, če nočeš, da dobi list vojno podobo, ko je bilo včasih več belega kot črnega na belem. Zlati tisti časi za časnikarje! Če se mu ni ljubilo pisati, je samo debelo zabeležil: Zaplenjeno! in pustil celo kolo no prazno. Delo je bilo prihranjeno in še najboljša reklama za list in urednika, ki si je upal tako energično resnico povedati. Kajti vse je bilo prepričano, da je dotični "članek" vseboval največ resnice, ki je pa preveč oči klala.

Toda časi "belega terorja" so za nami. S svojega stališča bi marsikateri urednik posebno mej

pasjimi dnevi najrajši vzdihnil: Škoda! Vedno dosti snovi, za laži odgovorna pa vojaška oblast, ki je vse časnikarje prekosila v "farbanju." Toda vse zdihovanje po teh zlatih časih nič ne pomaga. List je treba napolniti, a ga s samim tarnanjem ni mogoče. Ko bi si vsak tako na lahko vzel, kakor ata Saksarjevo uredniško osobje, bi se tudi še shajalo. Za ata Saksarjev list bi bil najboljši urednik najspretnejši krojač, ki škarje dobro ovlada. Stroja ali šivanke mu niti ni treba. Zato pa tako zgleda, kakor "štant" božjepotnega kramarja, pri katerem lahko kupiš mašno knjižico in "štupo" zoper ščurke ter podobno golazen. Gospodje v uredništvu G. N. pač poznajo želodce svojih bravecev, da vse prebavijo, kakor nojevi, ne izvzemši zarujavele žeblice. Listi, katerih čitatelji imajo človeške, če že ne krščanske želodce, morajo biti bolj zbirčni. No pa za dobo kislih kumar, ko je vse zunaj, tudi oni, lahko servirajo mrzlo ali celo pogreto kosilo. Zato pa marsikaj, kar bi mej letom na smrt obsodili, pomiloste in na svobodo puste. Kdor tedaj nima drugače sreče s svojimi dopisi, naj čaka pasjih dni.

Toda iz tega ne smete sklepati, da imam jaz sedem suhih krav v hlevu. Radi kolikosti snovi grem lahko za sedem laških let na počitnice. Radi kakovosti bi moral biti že malo prej doma. A da ne bodo pisatelji svojih prispevkov radi razžaljene časti nazaj zahtevali, se moram bolj jasno "iztisniti."

Snov, ki jo imam v zalogi, je zanimiva, poučna. Žal, da poprečni Amerikanec nima dosti smisla za tako branje. On je od samega pehanja in letanja za dolarji vsak dan preveč zbit, da bi ob prostih urah segel po resnem branju. Kake zanimive storije in povesti še bere. Če hočeš kaj poljudno znanstvenega ali poučnega pri njem v denar spraviti, ali se vsaj zastonj odkrižati, ga moraš ogoljufati. Dobro, da se da na tem polju pošteno ogoljufati. Kar bi mu na-

ravnost v par besedah povedal in bi še tistih ne prebral, to zavij v obleko dolgovernne storije, pa ti jo bo kar požiral. Iz raznih pisem in ustno izraženih mnenj mi je znano, da so Slovenci v tem oziru že stoprocentni Amerikanci. Tudi ti hočejo le storij in povesti. Z enega stališča je to umljivo, z drugega žalostno. Umljivo je, če delavec, ko pride truden domov s svojega dela, rajši seže po razvedrilnem čitvu, kot po poučnem, ali celo poljudno znanstvenem. Žalostno pa je, ker za razna pereča življenska vprašanja nima ne smisla ne časa. Zato pa termometer njegovega življenskega in verskega idealizma tako nizko stoji.

Kakor vidim so se uredniki raznih nabožnih listov v veliki meri prilagodili temu ljudskemu okusu. Če iz prepričanja, ne vem. Najbrž ne, bolj iz strahu, da bi se število naročnikov ne zmanjšalo. Bodi kakor že, gotovo je, da to ni najvzornejši način vzgoje in apostolata potom tiska. Z njim, se goji duševna lenoba; prav tako kakor pri otrocih, ki imajo danes v svojih abecednikih pri vsaki črki podobo znanega predmeta, ki se z dotično črko začne, da ja njih glave preveč ne trpe. Res, da so taki nazorni načini komu kaj v glavo ali srce vteptši, bolj lahki; zato so pa tudi tisti, ki se na ta način vzgajajo tako na "easy", brez volje, brez značaja.

S tega stališča sem jaz proti takemu moralizujočemu pripovednemu slovstvu. Toda z glavo skozi zid ne morem. Zato se bom z naprej vsaj deloma oziral na take želje. V tej številki začnem z Joergensonovo povestjo "Eva." Vzeta je iz danskih meščanskih krogov, a je v celoti jako poučna tudi za naše delavske kroge. Razporoka in nova divja poroka z vsemi svojimi žalostnimi posledicami, ki jih pisatelj obravnava so v Ameriki tudi mej delavstvom nekaj vsakdanjega.

Rev. Krizostom Sekovanič, O.F.M.

Pozdravljena.

Pozdravljena, nebes Gospa,
obkrožena s plameni vsa.
Na žarkih luninih stojiš,
zavita v solnčno luč goriš, —
Kraljica rajskih dvorov,
preblašena Gospa!

Pozdravljena, nebes Gospa,
ovenčana si s cvetjem vsa,
o roža polna milosti,
tolažba sladka v žalosti —
cvetlica rajske sreče,
nedolžnih src Gospa!

Pozdravljena, nebes Gospa,
pozdravljena iz duše dna!
Trpečim srcem upanje,
veselja vir za žalostne, —
blesteča morska zvezda,
usmiljena Gospa!

Molitveni apostolat za julij.

Rev. John Plaznik.

ZA KRAJE DUHOVNIH VAJ.

Vsakemu izmed nas je znano, kaj je misijon; da je čas, ko obnovimo svoje znanje o Bogu in veri, ko premišljujemo vrednost svoje duše, njeno zveličanje, kako smo zašli s pravega pota in se podamo nazaj na pravo pot ter napravimo načrte, kako bomo živeli, da zopet ne zajdemo.

Kar je misijon za župnijo, to so duhovne vaje za posameznika. Nemogoče bi bilo, da bi imeli vsako leto v vsaki župniji misijon. Če se pa hočemo vzdržati na pravi poti, je treba, da smo podobni podjetniku, trgovcu, bankirju in sploh človeku, kateri hoče napredovati: vsi ti ljudje napravijo ob koncu vsacega leta ali celo nekolikokrat med letom račun; pregledajo, kako kažejo knjige. Če vspeh ni dovoljen, vsakdo dobro premisli, kaj bo zboljšal v prihodnosti.

Ravno tako je tudi v dušnem oziru. Kdor se resno briga za zveličanje duše, tega ni treba siliti ali prositi, naj gre na misijon, ampak bo sam večkrat pogledal, kakšno je njegovo dušno stanje. Ker pa je zato treba resnega premišljevanja, je to pretežko storiti doma. Tu nas vsaka stvar zanima, moti. Če hočemo svoje dušno stanje dobro premisliti, se moramo umakniti vsakdanjim stvarim. Umakniti se na ta način, se imenuje po angleško *retrit*, kar je zelo dobra beseda. Umaknemo se svetu, da se posvetimo samo zveličanju svoje duše. Znano vam je, da se na tak način umaknejo svetu vsako leto za nekaj dni duhovniki, sestre, dijaki višjih katoliških šol in veliko dobrih vernikov. Kadar se na tak način

umaknemo svetu in gremo v samoto, pravimo, da gremo delat duhovne vaje. Kakor učenec v šoli vadi svoje možgane, vajenec roko pri delu, kakor vojak vadi celo telo, da je sposoben spoprijeti se s sovražnikom, tako vadi vernik svojo dušo, da se nauči,

mo, da tudi različni stanovi potrebujejo različnega nauka. Nauk za duhovnike mora biti različen od nauka za vernike; drugačen mora biti nauk za dijake, zdravnike, trgovce in druge stanove, ker ima vsak stan drugačne dolžnosti in težave. Zato imajo duhovniki duhovne vaje za sebe, dijaki za sebe, možje za sebe, kakor tudi žene, dekleta in mladeniči, Marijine družbe in podobne organizacije zopet za sebe.

Lahko si mislimo, koliko dobrega bi se storilo, če bi vsakdo, komur je mogoče, opravil vsako leto duhovne vaje. Ovir je veliko. Večina vernikov sploh ne ve, kaj so duhovne vaje. Drugi mislijo, da nimajo časa, da jim manjka sredstev. Največja ovira pa je to, da ni dovolj takih pripravnih krajev. Na duhovne vaje je treba iti tja, kjer nas nobena stvar ne moti. Pri nas so taki kraji razni kolegiji, samostani, misijonske hiše in dobrodelni zavodi. Ti pa morejo sprejeti le malo število vernikov in še to le nekatere stanove, ter le ob določenem času. Pa še tedaj se je treba prej dogovoriti.

Sveti Oče želi, da molimo za pomnožitev takih zavodov, kakor tudi vspeh duhovnih vaj, ki se v njih opravljajo.

Molitev vsakdanjega dobrega namena.

O presveto Srce Jezusovo; po rokah prečiste Device Marije ti darujem vse molitve, dela in trpljenja današnjega dne; prvič, v spravo za vsa razžaljenja, katera trpiš v zakramentu presvete-ga Rešnjega Telesa; drugič, za kraje duhovnih vaj.

P. Krizostom Sokovanič, O. F. M.

HREPENENJE.

Pravila mi mamica zgodbico je o kraljevih dveh otrokih. Izgubila sta v gozdu temnem se, brodila v močvirjih globokih. Ječe bolestno tavata v temi — na glavici krona se jima blesti — in kličeta: “Oče, naš oče . . .” Nad mahom rosnim se sklanjata. Čez drevja ihteče šumenje domov zasanjata . . .

Zgodbo tiho mamica pravila je, pravila resnico za življenje: Vsem ljudem se na glavi krona pne — vsak nosi v prsih hrepenenje, nemira polno srce. — Otožne misli navzgor hrepene, kjer rožna se pretaka zarja, kjer se oblaki rdeče. — Tam zadaj nebeški domovi kot solnce plamene.

česa ji je treba in se okrepi za boj z zlim sovražnikom.

Vemo, da je treba drugačnega poduka za moške, kakor za žene in otroke, ker ima vsak drugačne dolžnosti. Če hočemo pa pogledati še nekoliko naprej, vidi-

Rev. John Miklavčič:

Pri Lurški Materi Božji.

(Dalje.)

V mestu Marseille smo ostali samo en dan. Ker je mesto veliko, se nisem prav upal preveč daleč od hotela, kjer smo stanovali. Toliko še vem, da tam pri morju čaka na stotine ljudi na delo, kadar ladije odhajajo in prihajajo. Zašel sem slučajno tudi jaz med to pisano množico, ko sem se vračal iz stolne cerkve. Noč je že nastopila. Malo bolj hitro mi je srce bilo, ko sem stopal med to mešanico ljudi. Videl sem zamorce, Kitajce, Japonce, največ jih je bilo malo prijaznega zarjuvelega obraza. Divji pogled in nekaj posebnega je bilo v teh obrazih. Hitel sem, da sem preje prišel zopet nazaj v pravo mesto. Drugi dan smo se navsezgodaj odpeljali proti mestu Cette. Vlak je vozil večina ob morju.

Videl sem veliko reko Rhone, ki se ne daleč od tu izliva v morje in od njenega izliva do Cette je daleč notri v deželo močvirje. V Cette smo ostali dobre pol ure in nato je vlak zavil proti Toulouse in odtod na Tarbe. To mesto je bilo včasih škofijsko, a ko je Lurd postal svetovno znan, se je škof preselil v Lurd in sedaj se imenuje škofija: Tarbes-Lurd. Od Tarbes do Lurda je taka razdalja, kot iz Ljubljane v Škofjo Loko. Pokrajina je lepa, ravna, obdelana polja, malo višje pa rastejo smreke in razna gozdna drevesa. Popoldne ob štirih smo zavozili na lurški kolodvor. Čeravno bi bili radi nekateri šli takoj k lurški jami, vendar naši voditelji niso pustili. Počakali smo vozov, ki so nas odpeljali četrte ure ven iz mesta. Tu smo dobili sobe in sobice. Nek Štajerc in jaz sva skupaj stanovala, jedla sva pa z drugimi v hotelu. Ko sem jaz svoje reči uredil, sem se takoj napolnil iskat oni kraj, kjer se je brezmadežna De-

vica prikazala Bernardki. Ni lahko najti one votline, kdor pride prvič v Lurd. Hodil sem precej časa, ko ugledam na vrhu skale glavno lurško cerkev — baziliko Lurške Marije. Šel sem ob skali pod cerkvijo in sem prišel k votlini. Nisem prav vedel, ali je to tisto skalovje z votlino, kjer je Bernardka 18-krat gledala Marijo. Prašam enega karmelita, ki je stal blizu mene. Ubi est locus apparitionis? Kje je kraj Marijinega prikazovanja? On mi pove, da moram še malo naprej iti. Čez par minut sem stal na pravem mestu. Visoko gori v skali je votlina, v njej je lep kip lurške Marije, večji kot je navadno človek. Je že precej zakajen, kajti od spodaj je ona slovita lurška jama, kjer je postavljen oltar in kjer se ob velikih romarskih shodih začno maše brati že o polnoči in trajajo do 4. popoldne. Nebroj sveč, drobnih in debelih gori na altarju, okrog njega in na velikanskem svečniku, ki je zunaj skale. Takrat ko sem jaz bil tam, je bilo do sto ljudi zbranih, ki so molili. Pred jamo so namreč postavljene klopi kot v cerkvi. Nekateri so na glas molili, drugi tiho, nekateri so kar ležali na tleh in prosili Marijo. Drugi so zopet držali roke kvišku in kar na glas prosili pomoči. Od spredaj, tik jame, je nekaj bolnikov ležalo v posteljah, zraven njih pa bolniški strežniki in njihovi domači. Prvo, kar sem jaz storil, je bilo, da sem padel na kolena in poljubil sveta tla, potem sem pa dolgo časa molil. Solze so me polile, ko sem premišljeval, kaj se je leta 1858. tukaj godilo in koliko tisoč in tisoč ljudi je ravno tukaj zadobilo dušno in telesno zdravje. Med tem časom so začeli naši romarji prihajati. Prav zraven jame je velik kovinast

nabiralnik, tjekaj ljudje spuščajo denar. Nekaj ljudi sem videl v teku mojega bivanja v Lurdu, da so cele šope bankovcev Mariji podarili. Redno dvakrat na dan izpraznijo to posodo in po mojih mislih se dobi silno veliko denarja. Saj ga tudi potrebujejo. V okolici jame je nad 16 samostanov in ravno toliko bolnišnic. Škofijska palača je veliko poslopje in zraven velika hiša za duhovnike kongregacije lurške Marije. Potem je treba vzdržavati dvorano, kjer se zbirajo zdravniki celega sveta, preiskujejo bolnike in določajo razna ozdravljenja so li čudežna ali ne. Imajo dosti posla, posebno julija in avgusta, ko pride na božjo pot po 200.000 romarjev na en dan in seboj pripeljejo na stotine bolnikov. Tiste dni, ko sem bil jaz tam, je bilo vseh romarjev okrog 20.000 in dva škofa ter 80 duhovnikov.

Za mesto Lurd, ki je od jame oddaljeno 20 minut, se noben človek dosti ne zmeni, in če tudi smo bili v Lurdu 6 dni, niti enkrat nisem šel v mesto in zadnji dan, ko smo ob 10. dopoldne odhajali, bi bil kmalu vlak zamudil, ko nisem znal, kje je kolodvor.

Lurd, beseda znana na celem svetu. Poprej nepoznano mestice, je l. 1858. kar naenkrat zaslovelo, pa ne samo to, ampak začelo je rasti. Dne 11. februarja l. 1858. se je začela njegova slava. Ta dan namreč ob 11. dopoldne, se je revni pastarici Bernardki prikazala Marija, ki je bila zelo lepa, na obrazu se je kazala starost okrog 18 let, belo oblečena in okrog ledij in ob strani je imela višnjev trak. V rokah je držala molek in je bilo videti da moli. Prijazno je pogledala doli na Bernardko in ji je rekla, naj vzame v roke rožni

venec in naj moli. Ko je z Marijo zmolila vse tri dele rožnega venca, je Marija izginila. Ukazala pa je prej deklici, da naj skozi štirinajst dni vsaki dan pride k votlini. Bernardka ni prav za prav vedela, kaj je prikazen in Marija ji tudi ni hotela povedati. Šele 25. marca ji pove, da je brezmadežno Spočetje.

Pri nekem prikazanju je Marija rekla, da naj se zida kapelica na onem mestu. Zopet drugič je ukazala deklici, da naj z rokami naredi majhno jamico, ki se je takoj napolnila z vodo. Prej ni bilo videti nikjer na tem skalovju niti kapljice vode. Ona jamica je bila pričetek velikega studenca, ki daje vsaki dan več tisoč galonov vode. Na ukaz Marije se je morala Bernardka z prvo vodo umiti, ko je bila še zmešana z prstjo in blatna.

Prikazovanja niso ostala prikrita. Prvi dan 11. februarja sta bili z njo še dve deklici, ki ste videli Bernardko klečati in moliti, a videli nisti ničesar. Prašali sti Bernardko po zamaknje-

nju, kaj je bilo. Deklica jima odkritosrčno pove in tako je drugi dan že vedlo celo mesto o tem, kajti otroci so takoj povedali naprej, najprvo starišem in potem drugim otrokom. Drugi dan je šla že cela procesija otrok z Bernardko. Videli so jo na kolena pasti in moliti, a Marije niso videli.

Spočetka so se zanimali za vso stvar le otroci, a polagoma so začeli tudi odrasčeni hoditi k jami. Umešavati so se jele tudi svetne oblasti, ki so proglasile Bernardko za sleparico in prepovedale dohod k jami. A ta prepoved je še pospešila romanje k skalam. Posebno pozornost je vzbudil čudovit slučaj. Nek zidar je skoro popolnoma oslepel. Prišel je k votlini molit in nato se je umil s čudovito vodo in je kar naenkrat bil zdrav. Ko se je to razvedelo, so ljudje začeli voziti bolnike k jami, jih umivali in so večina vsi ozdraveli. Tudi gospod župnik lurški je od daleč opazoval vse, kar se je godilo pri

jami. On je bil nezaupljiv in je parkrat poklical deklico k sebi. Njena nedolžnost in odkritosrčnost je župniku vzbudila misel, kaj pa, ko bi le res nekaj bilo. 25. marca, ko je Marija povedala, kdo da je, je deklica hitela k župniku in mu povedala, kdo se ji prikazuje.

Sedaj je uvidel gospod, kaka sreča je zadela njegovo faro. Koj je hotel ustreči Marijinim željam in je dal napraviti načrt za cerkev. Napravil ga mu je nek inženir, gospod prijatelj. Gospod ga gleda, računa razne mere svetišča, pa kar naenkrat ga raztrga in vrže na tla. Okoli stoječi se čudijo, a g. župnik pravi: Za Marijo se mora napraviti lepa, veličastna in velika cerkev, ne pa majhna kapelica po načrtu mojega prijatelja. In res, g. župnik je zidal hišo božjo v čast Mariji, ki je ena najlepših Marijinih cerkva na zemlji. Cerkev ima dva dela, spodnja cerkev — kripta in zgornja glavno cerkev, ki je zidana v gotiškem slogu.

(Dalje prihodnjič.)

Rev. F. Blanko, O. F. M:

ČUDOVITA CVETKA.

Legenda.

Različne cvetke angelj božji na rajskem vrtu je vsejal; poznano mu je vsako seme in znana vsaka nežna kal.

Iz tal pririjejo cvetice, ogleda angelj jih skrbno, in glej, tu vidi cvetko čudno, ki slične ni ji še bilo. Veselo cvetka raste, raste, skrbno zaliva jo vrtnar in pazi nanjo ter presaja v najboljšo zemljo jo vsikdar. Veselo raste, se razvija v prekrasno cvetko iz kali . . . Naenkrat pa zapazi angelj, da cvetka vedno bolj medli, čim bolj se bliža čas ji cvetja, čim bolj se bliža čas sadu. Razžaljen angelj jo izruje, jo nese k večnemu Bogu,

da On pove, kaj cvetka ta je, ki ji ne prija niti raj, kjer vlada, se razvija večni sadu in cvetja polni maj.

Smehljaje Večni cvetko vzame in pravi angelju tako: "Ta cvetka res je vsklila v raj, a vendar spada na zemljo; zato na zemljo jo ponesi, zasadi jo na pravo tal in videl boš, sadove kakšne rodilo bo, kar si vsejal."

Zamišljen hodi angelj božji po zemlji vsej iz kraja v kraj, prostora za to cvetko nežno nikjer ni našel do sedaj. Spet proti nebu pot ga vodi, v rokah a cvetka mala mre, umira, hira mu in vene,

sel božji tožno nanjo zre, A glej, kaj pot mu v raj zapira... Stotisoče želja, prošnja, se dviga gori proti nebu iz materinega srca, za dete njeno tam v zibeli. Radostno v rokah vstrepeta mu cvetka, širi svoje liste, ko da stotisoči prošnja vzbudili v njej so spet življenje. Z nebesnih visočin tedaj strmi v srca globine angelj, začuden gleda v divni raj, ki materno srce ga skriva. Z nebesnih se višav spusti in v maternega srca sredi to nežno cvetko zasadi . . . In tamkaj bujno je vzcvetela, rodila je obilni sad: LJUBEZEN MATERINA to je vsa polna sreče, polna nad,

Očetova oblast na Kitajskem.

H. B.

Na Kitajskem je oče absolutni gospodar v družini. On odločuje celo o življenju otroka. Ko dobi njegova družina nov prirastek, je od njega odvisno, se li naj nova mladika goji ali odreže od družinskega drevesa kot škodljivi poganki. Kako pohabljenčki obojega spola navadno ne najdejo milosti v njegovih očeh. Pogostokrat tudi sicer zdrave punčke ne. Komaj so taki zagledali luč sveta, že ji morajo svoje oči zapreti. Oče jih obsodi na smrt, kakor preobilne mačke. Nima se bati, da bi ga kdo radi tega na odgovor poklical.

Pa ne samo taki mali črvički, tudi odraščeni morajo paziti, da se ne pregreše proti njegovi oblasti, sicer jim lahko slaba prede. V dokaz naj opišem resnični slučaj, o katerem poroča glasilo frančiškanskih misijonarjev "Le missioni Francescane."

Na mali kmetiji, tako piše neka "frančiškanka-misijonarka," je živela poštena kmetiška družina. Oče, mož stare kitajske korenine, je strogo gledal na to, da bi bili tudi otroci po njem umerjeni. Večina njih je res zvesto hodila po njegovih stopinjah. Le eden, prvorojenec, dečko živahnega in drznega temperamenta, jo je krenil svojo pot. Mala kmetija je bila zanj vse preozek in pretesen svet, da bi mogel v njem najti svojo srečo, o kateri je ponoči in podnevi sanjal. Ker si kakih izrednih užitkov ni mogel drugače privoščiti, je začel kra-
sti.

Kakor vsak tat, tako je tudi naš Wong, tako mu je bilo ime, po malem začel, a je hitro napredoval. Najprej je ukradel vrv. Ker se mu je to dobro posrečilo, se ga je kmalu prijela vrv, ki se je je slučajno en vol držal. Za tako tatvino je treba že nekaj poguma, ker vola se ne da kar na tihem v žep spraviti, ka-

kor kaj okroglega. Pogumen je pa naš Wong vedno bil, ko je malo odrasel naravnost do predrznosti. Toda topot je imel smolo. Dobili so ga in zvezanega pripeljali pred vrhovnega družinskega sodnika-očeta.

Ta bi se bil od jeze in sramu najrajši v zemljo vdrl. Toliko je dal na družinski ugled, toliko skrbel zanj, zdaj mu pa pripeljejo prvorojenca kot tatu na dom. Ne, tega ne more mirno prenesti. Grobokop družinskega ugleda mora živ v grob, tako je zaprisegel. In pri tem je ostal.

Ko se je pred tožnikom po kitajski navadi opravičil radi škode, ki mu jo je sin napravil, je zapovedal svoji ženi in hčerkam, naj pripravijo bogato poslovilno večerjo. One so takoj vedele kaj to pomeni. Prvorojenec Wong je obsojen v smrt. Zadnjič bo sedel z njimi pri mizi. Sicer je pa oče proti sinu-tatu obrnjen naravnost in hladnokrvno dejal: "Mej menoj, očetom, in teboj, sinom, je stvar za vedno končana. Jej in pij, to je tvoja zadnja večerja na tem svetu!"

Wonga ta obsodba ni prav nič iznenadila. Saj je vedel, kako kazni zahteva njegova krivda po starem družinskem pravu. Ker ni videl nikakega izhoda, si ni dal dvakrat reči: Jej in pij, predno greš v smrt. Pošteno si je privoščil te zadnje večerje, ki mu jo je pripravila dobra mati.

Vstanejo od mize. Oče molče vzame v roko kramp in lopato ter pomigne zgubljenemu sinu naj mu sledi. Globoko zamišljena zavijeta proti bližnjemu gozdu. Pač je moralo biti obema pri srcu kakor Abrahamu in Izaku na gori Morijo. Toda oba sta se moško držala. Nobeden ni hotel pokazati, da mu izpolnjenje postave dela kake notranje težave.

Ob robu gozda se oče ustavi. Vpre svoje oči v sina in začne

slovesno: "Spolniti moram svojo težko dolžnost, ki si mi jo ti naložil. Ne, nisem jaz kriv, da jo moram spolniti. Li moreš reči, da nisem imel očetovskega srca do tebe? S svojo krivdo si me prisilil do tega, kar imam zdaj storiti."

Sin se vrže k očetovim nogam in brez trepetja in strahu prizna: "Oče, res, zelo sem onečastil vaše ime. Smrt pred katero stojim naj bo vsaj malo zadoščenje za krivico, ki sem vam jo storil. Ostanite zdravi in srečni!" Nato vstane in pravi: "Oče dajte meni kramp in lopato, si bom sam izkopal grob, čemu bi trtili moč vaše starosti za ničvrednega sina!" Ne da bi črhnil besedico mu izroči grobarsko orodje. S prekrizanimi rokama topo buči pred se, kako se grob, ki ima požreti njegovega prvorojenca, vedno bolj globi.

Wong se ustavi. Grob se mu zdi zadosti globok. Odloži orodje, stopi v svojo mrtvaško posteljo in s solzami prosi očeta naj ga zagrebe, da tako nekoliko popravi storjeno krivico. Nato se vleže. S tresočo roko notranjega genotja, vendar odločno, zgrabi oče lopato in začne zasipati svojega prvega, najdražjega-živega.

Še par lopat prsti in zakrit bo njegovim očem za vedno. Ob tej strašni misli se oče zgrozi. Trenutno mu je roka zastala in odpo-vedala.

"Sin moj, pravi s skrajnim premagovanjem," ali naj nadaljujem?"

"Nadaljujte, oče, odgovori Wong s slabotnim glasom, potem, ko je že napol zasuto klavo malo privzdignil. Da, nadaljujte Vam pravim, zaslužil sem tako smrt."

Oče zopet s silo stisne lopato, se obrne stran, da ne bi videl najstrašnejšega in nadaljuje svoje delo.

Nekaj bolestitih vzdihov smrti kljubujoče narave in jamica je postala tiha. Wong se je zadušil. Oče je na to nekam pomirjen vršil svoje grobarsko delo dokler grob ni zrasel v gomilo.

Čez nekaj dni potem so nesrečnega sina izkopal, ga praznično oblekli, položili v lepo rakev in slovesno v isti grob nazaj zakopali.

Očetova oblast in družinska čast je bila rešena. Stari Wong ni več povešal oči in se izogibal sosedov, kakor prej, ko ga je si-

nova křivda težila. Pokonci je zopet nosil glavo, kot mož, ki za svojo čast in oblast ne straši najhujših žrtev.

Da bi ga kdo radi tega nečloveškega čina na odgovor klical? Kaj še! Saj ne le ni ravnal proti postavi, ampak celo v njenem smislu. Staro kitajsko kazensko pravo določa: "Kdor bi se drznil svojega očeta udariti, ali mu samo kako razžaljenje v obraz zabrusiti, ali ga česa na celem obdolžiti, mora umreti. Če bi ga pa ubil, se naj ga živega razreže. Ako pa mej tem umrje ko ob-

ravnava teče, naj se isto zgodi z mrtvim."

Kajne, Bog, ki ga nekateri tako sovražijo, je pa le boljši oče. Njegova četrta zapoved v gotovih slučajih sicer pod smrtnim grehom veže, a smrti radi tatvine ene vrvi, če se tudi par volov zanjo drži, ne zahteva. Blagor nam, ki imamo in poznamo tega Očeta. A ne zlorablajmo njegove dobrote, da si ne izkopljemo še strašnejšega večnega groba, ki ni jamica tiha, počitek miru, ampak večnega obupa.

Turški Carigrad.

Slaven pisatelj je rekel: "Turki so dandanes še vedno isto, kar so bili l. 1453. — taborišče tatarov na evropskih tleh." Kako težko gleda kulturna Evropa ta trn v svoji peti, kažejo stoletna prizadevanja Rusov, Bolgarov in nedavno Angležev, da iztrgajo ta biser mest iz barbarskih krempelj. A nobenemu se ne posreči.

In vendar so vladali v Konstantinoplu krščanski vladarji skozi dolga stoletja. Odkod ta čudna in grozna kazen, da je zavlada v svetem mestu Konstantina Velikega turški polumesec z vsemi svojimi grozotami? Poglejmo malo v preteklost.

Okoli srede 9. stoletja je živel v Carigradu Focij, eden najbolj učenih, pa tudi najbolj častihlepnih ljudi svojega časa. Strastno je sovražil sv. očeta papeža v Rimu. Ker je odrekel tedanji pobožni carigrajski patrijarh Ignacij grehotnemu vzhodnorimskemu cesarju sv. obhajilo, ga je dal leta odstaviti in na njegovo mesto ustoličiti Focija. Toda papež je izobčil krivičnega Focija na posebnem cerkvenem zboru; zato sta se ločila patrijarh in cesar od občestva sv. rimsko-katoliške Cerkve in potegnili za seboj ves vzhod. Tako je preteklo v nesreč-

nem razkolu skoro 600 let. Koli kokrat so opominjali papeži razkolne Grke, naj se vrnejo nazaj k edinosti z rimsko Cerkvijo. Najbolj učeni in najbolj sv. možje, n. pr. sv. Bernardin Sijenski, so zavračali zmote Grkov s spisi in čudeži, a zastonj. Pravoslavni razkolniki so kazali napram vsem lepim opominom otrpjeno srce. opominom otrpnjeno srce.

Za časa cesarja Konstantina Paleologa se je zdelo, da končno vendarle pride do zedinjenja: Bizantinski cesar sam s carigrajskim patrijarhom in 700 razkolnimi škofi je prišel na cerkveni zbor v Feraro. V cerkvi sv. Zofije so praznovali dne 12. dec. 1452. slovesen praznik v znamenje, da veže odslej vzhod in zapad ena sama, katoliška vera. A kaj se zgodi? Nek menih Genadij, ki je veljal za sv. moža je proročeval:

"Nesrečni Romejci (pristaši Rima), stojte! V trenutku, ko se odpoveste veri svojih očetov, se podvržete tujemu hlapčevstvu!" — In ljudstvo carigrajsko je preklinjalo zvezo z Latinci (katoličani), mornarji so pili na pogibelj sv. očeta papeža in veliki admiral Notaras je izjavil, da vidi v Konstantinoplu raje turban Mo-

hamedov, nego papeško tiaro.

Zastonj je poskušal papež Nikolaj V. vse, da ohrani cesarja in ljudstvo kot zelene vejice na drevesu katoliške Cerkve; zastonj jih je opominjal, naj prenehajo z razkolom in ne preikušajo še naprej božje potrpežljivosti, ki je prenašala že toliko stoletij njihovo trmo; naj se spomnijo figovega drevesa v evangeliju, ki mu je bil zagrozil gospodar, da ga da posekati, ako ne prinese v treh letih sadu. Tako, je opominjal sv. Oče v Rimu, da bo v treh letih propadlo tudi grško cesarstvo, ako se ne izpreobrne.

Vse zaman; ako hoče Bog koga pogubiti, mu vzame pamet.

Papeževo, pa tudi Genadijevo prerokovanje se je le prekmalu izpolnilo, četudi Genadijevo v drugačnem zmislu, kot ga je bil izrekel on.

Dne 6. aprila 1453, prihrumi drzni sultan Mohamed III. s 300.000 vojaki, z orjaškimi oblegovalnimi stroji in težkim topničarstvom pred Carigrad in ga obleže. Z junaško hrabrostjo je branil Konstantin XI. mesto cela dva meseca. "Nikoli bi ne bil verjel, da morejo biti "gjavri" (neverniki) tako pogumni," je zaklical nekoč sultan, "ko bi mi bili to na-

povedalo tudi 37.000 prorokov." Sv. Oče je poslal stiskanemu razkolnemu Carigradu na pomoč celo brodovje z nadškofom Jakopom iz Dubrovnika; tudi ogrski kralj je poslal izvrstnega vojskovodjo Ivana Hunyadi s pehoto. Ti dve armadi sta nastopili tako izborna, da je sultan že mislil na to, da opusti obleganje. A kaj se zgodi? — Zadnjo noč pred binkoštno nedeljo, pripoveduje izročilo, so opazili Turki veliko svetlobo, ki se je dvigala iz mesta proti nebu. Završili so na glas in govorili: "Bog je zapustil Grke!" Še predno se je zsvitalo binkoštno jutro, 29. maja 1453. da sultan povelje za splošen naval. Nič ni pomagalo vsa hrabrost razkolnih kristjanov. Pal je cesar, ljudstvo pa je iskalo rešitve v cerkvi sv. Zofije. Turki pa so razbili vrata in vprizorili

strahoto razdejanja in posilstva na svetem kraju. 40.000 nesrečnikov so pobili, drugih nesrečnejših 70.000 odpeljali v sužnost in razmetali po vsej Aziji. Kdo se ne spomni ob tej priliki nesrečnega Jeruzalema, ki ga je zadela l. 70. podobna usoda po pesteh rimskega Tita iz istega vzroka. O nesrečni mesti, da bi bili pač spoznali svoj dan, a nisti hoteli!

Aja Zofija, cerkev Modrosti Božje je že skoro 500 let turška mošeja in hlapčuje koranovim pristašem. Tak je bil konec bizantinskega cesarstva 1123. let potem, ko mu je bil položil temelj slavni sin sv. Helene. Zdi se nam kot očitna božja kazen, kot glasen opomin:

Otroci človeški, ne žalite Gospoda z grehi zoper sv. Duha! Ne bodite gluhi proti krščanskemu

opominjevanju! Ne ostajajte vedoma trdovratni v nespokornosti! Naš Bog je ljubeznjiv, pa tudi strašen. Z neskončno ljubeznijo nas ljubi, hoče pa, da mu vračamo ljubezen. In če tega ne storimo, se utegne razvneti Njegov srd. Mila sapica Njegove milosti postane potem divjajoč vihar, ki podere vse, blažena luč Njegove ljubezni se izpremeni v strašen ogenj, ki vse uniči.

Katoliški Slovenci imamo neizmerno mnogo vzrokov, da prosimo božje usmiljenje, da se usmili nesrečnega Carigrada in dopusti, da zasine na stolpu sv. Zofije zopet znamenje sv. Križa; zakaj upanje imamo, da v tem slučaju zasine potem tudi v srcih naših bratov, razkolnih Slovanov, sonce spoznanja in zedinjenja, da je med obojmi nujna zveza. Moli-mo! —

Največja misijonska dežela.

Prof. F. P.

Največja misijonska dežela na svetu je Kitajsko. Po svoji površini prekaša velikrat Evropo. Prebivalce cenijo na 434 milijonov, Jugoslavija jih ima le kakih 12 milijonov. Ko bi korakali vsi ti narodi Kitajske mimo nas v čveterostopu, bi jih morali opazovati celih 7 let, predno bi prišel na vrsto zadnji. Ko bi se sprijeli z rokami, da zaplešejo naše "kolo," bi objeli 10-krat ekvator zemlje! Ti plesalci tvorijo četr-tino vsega človeštva, ki se veseli in trpi danes na našem planetu. Ako se oziramo na višino izobrazbe (kulture) najdemo v državi sredine deloma narode s prastaro kulturo (Kitajci v ožjem pomenu), dalje polkulturalna ljudstva, kot so n. pr. Mongoli in Tibetanci, poleg njih pa životarijo nestalno življenje pastirski narodi ali nomadi, kakor Kirgizi in Turkmeni in slednjič prvotna naravna ljudstva, ki jih poznamo

pod imenom Tunguzov, Samoje-dov, Kamčadalcev itd. Legenda pripoveduje, da je izpreobračal Kitajce že sv. apostol Tomaž. V 7. stoletju so prišli na Kitajsko kristjani nestorijanske veroizpovedi, toda l. 1368., ko se je porušilo gospodstvo Mongolov, je popolnoma izginila tudi blaga cvetka krščanstva. Apostolj daljnega vshoda, kakor imenujejo Evropejci sv. Frančiška Ksaverija, je gledal umirajoč z žarečim koprnenjem proti tej obširni misijonski pokrajini, kjer se mu ni bilo posrečilo šč zasadiť sv. Križa. Zato so pa njegovi redovni bratje zmagoslavno prodirali tja v 16. in 17. stoletju. Leta 1675. je bilo kristjanov na Kitajskem do 300.000. V letu 1692. je obetal cesarski razglas že versko svobodo za kristjane. A prišla je zopet slana in burja, preganjanje kristjanov, ki je napojilo kitajsko zemljo v obilni meri z mučeniško

krvjo. V naših časih šele, v 19. in 20. stoletju vshaja setev nekdanjih sejalcov mučencev. Danes je na Kitajskem 58 škofijskih stolic (vikarijatov), dve prefekturi in sedem misijonov. Vsi misijonski redovi in kongregacije žele pridobiti v Vzhodni Aziji kako polje za svoje delovanje; ne zaostajamo tudi ne Slovenci, ki imamo tamkaj troje navdušenih sinov sv. Frančiška: gospode P. Veselko Kovač, P. Engelhard Avbelj in P. Baptista Turk in salezijanca gda. Kereca. Zato je pa danes katoličanov na Kitajskem že dva in pol milijona. V vedno več krajih opažajo živahno hrepenenje po Kristusovi cerkvi. V letu 1922. so našli 86.000 novoizpreobrnjenecv, dočim jih pride na prejšnja leta povprečno samo 80.000. Izmed 2420 msijonarjev na Kitajskem jih je že nad 1000 duhovnikov — domačinov.

ZGODBE OTROK,

ki so mater iskali.

Prof. Fr. P.

Dr. L. SILLIMAN IVES,
nekdanji škof episkopalne cerkve v Sev. Karolini.
(Konec.)

"Kar je pa moje zaupanje," nadaljuje dr. Ives, "najbolj omajalo, je bila okolnost, da nimajo protestantje nobene gotovosti glede na odpuščanje grehov, ki jih zagreši kristjan po sv. krstu. Da je zapustil Kristus svoji Cerkvi sredstva za odpuščanje tudi teh grehov, o tem nisem nikdar dvomil; a protestantstvo tako mašniško oblast ali naravnost taji, ali pa vsaj prepoveduje njeno izvrševanje. Ta misel me je navdajala s strahom, da, z grozo. Toliko ljudi naokrog, za kojih zveličanje sem dolžan skrbeti, muči zavest smrtnega greha in žele odveze, a moja Cerkev mi ne dovoljuje upravljati službe odvezovanja na tisti edino pravi način, kakor ga je določil Bog po razlagi najstarejših cerkvenih očetov. S silo se mi je vrivalo vprašanje: Mar li more biti prava ustanova Božja ona Cerkev, ki deva pod ključ zaklad milosti in zadržuje darove, o kojih je bil zapovedal Kristus svojim duhovnikom, da jih dajejo koprnečim in umirajočim dušam, za katere je bil prelil svojo kri?"

Prišle so strašne skušnjave nad dr. Ivesa. Misel na izpremembe, ki bi jih povzročilo njegovo izpreobrnjenje pri njem kot škofu, kot duhovniku, kot kristjanu, misel na zgledovanje, na stisko in pomanjkanje vseh časnih sredstev, na izgubo dragih sorodnikov in prijateljev, na izgubo vsega zaupanja pri cerkvenih krogih, s kakšno grenkostjo je vse to napajalo njegovo srce! In pri-

šel je izkušnjavec in šepetal:

"Ali ni moja dolžnost, da obstojim in postavim zveličanje svoje duše na kocko? V smrtnem strahu potapljajočega se nesrečnika sem se oprijel vsake bilke, to je pretveze, pod katero sem menil, da nisem dolžan iti v svojem raziskovanju še naprej. Zakaj ne bi z mirno vestjo deloval tam, kamor me je postavila Božja Previdnost? In če sem tudi morda v zmoti, ali ne zadene vsa krivda povzročitelje reformacije? Ali ni predrznost od posameznega škofa, ako na novo zdvaja o rečeh, ki jih je Cerkev celega naroda že davno premislila in definitivno določila? — —

Toda čutil sem, da bi bili taki vzroki, ko bi mogli služiti v opravičilo meni, govorili pač tudi za Savla iz Tarza . . ."

Z novo gorečnostjo je preiskoval temelj, na katerem je stal. Ako popotnik zaide in se zave svoje zmote obstoji in se ozira nazaj, ne bi-li našel pravega pota. Tako si je stavil tudi dr. Ives predvsem vprašanje: "Kaj moram storiti, da se zveličam?" Prepričan je bil, da more biti odgovor na to vprašanje določen in gotov, da mora pa v ta namen jasno spoznati, kaj je Božja volja in se torej brez pridržka udati Božjemu razodetju. Ker je pa Bog izvor razodetja, more prihajati vsaka pravilna razlaga tega razodetja tudi le od njega." Tako je spoznal dr. Ives velikansko zmoto protestantizma, ki daje veljavo edino le sv. pismu, za-

metava pa ustno izročilo; in drugo ravno tako veliko zmoto, da si lahko vsak kristjan razlaga sv. pismo po svoje in na ta način jasno spozna pot zveličanja.

"Posest neke mase papirja in črnila z vezavo vred, kar imenujemo sv. pismo, je le majhen korakec na potu do resničnega spoznanja Božje volje, tudi ko bi imeli vsi ljudje sv. pismo v rokah in bi ga goreče čitali. Toda kako ogromno število ljudi ni dovolj izobraženo, da bi čitalo sv. pismo s kritičnim presojevanjem, ali res izvira njihovo sv. pismo od apostolov. In vendar more Bog v svoji modrosti določiti ljudem le tako pot zveličanja, ki je lahko uporabljajo vsi ljudje, učeni in neučeni, bogati in revni, stari in mladi."

Pa še z nekega drugega stališča se je zdel dr. Ivesu protestantovski nauk o sv. pismu neizpeljiv, z ozirom na reveže namreč, o katerih je rekel Zveličar, da naj se jim evangelij **oznanjuje, pridiga** — ne priporoča pa pismene ali tiskane knjige, ki naj jo potem vsakdo zase čita, kritikuje in razlaga, kakor se mu ravno zdi. Kako pametna, občudovanja vredna, kako polna ljubezni do ubogih je ta pot, ki jo je ukazal Zveličar za spoznavanje tega, kar nam je v zveličanje! Protestantško načelo, dati revežem in nevednim v roko samo sv. pismo, da spoznajo iz njega pot za rešitev svojih duš, se mi je zdela ravno tako nezmiselna, kakor če bi jim rekli, naj zajemajo sred-

stva za svoj vsakdanji kruh iz "Agrikulturne kemije" slavnega kemika Liebiga. Iz dolgoletne izkušnje sem poznal tudi strašne posledice te protestantske zmote. Topa nevednost, grozovito napačno umevanje, strašno zavijanje, blazne npravne zablode, tak plevel je rasel na njivi moje lastne škofije in mi delal nad 30 let velike bolečine in skrbi."

"K temu se je pridružila še druga težava: enostavnost in edinnost v veri, katero je Gospod Jezus tako odločno zapovedal, ruši, da uničuje protestantski nauk o sv. pismu in njegovi razlagi, zametujoč ustno izročilo." Ker je en Gospod zato zahtevata razum in razodetje tudi samo "eno vero." Ker je "en Bog in Oče vseh" zato je naša dolžnost, da smo vsi "dragi otroci Božji, enega duha in ene misli." "Moje ovce," je rekel Zveličar, "poslušajo moj glas" — torej edino-le Njegov glas — "in gredo za menoj."

Protestantski nauk pa vodi, pamet in izkušnja potrjujeta to, samo v razdor in brezkončno število sekt. Zato je le naravno, da ni nobene še tako blazne zmote, ki bi ne bila našla svojih zastopnikov in da ga ni temeljnega nauka v sv. evangeliju, ki bi ga ne bil tajil ta ali oni. — Manj težav je imel dr. Ives pri nauku o **avtoriteti** sv. Cerkve, ki ima polno moč, da odločuje v zadevah sv. vere, ker se episkopalna cerkev razlikuje od luteranstva na evropski celini ravno v tem, da priznava cerkveno hierarhijo (duhovno oblast) in ima spoštovanje do sv. cerkvenih očetov in pisateljev prvih krščanskih stoletij; o katerih luteranstvo noče ničesar slišati. Dr. Ives je zbral izpričevanja cerkvenih očetov, jih primerjal med seboj in se prepričal, da ima Cerkev oblast končno odločati in določati v verskih rečeh.

In sedaj je prišel dr. Ives do odločilnega vprašanja:

Odkod imam pravico in oblast,

da izvršujem svojo službo?

"Tam kjer so ločeni od katoliške Cerkve," pravi sv. Avguštin, "tam je Babel; krivoverstva in razkoli, ki se sučejo drugi okoli drugega, te opominjajo z glasnim krikom: Beži urno k šotoru Božjemu, okleni se tesno katoliške Cerkve in varen boš pred zmešnjavo jezikov."

Zgodovina anglikanske cerkve ga je poučila, da je ta cerkev le hčerka države, da je dobila svojo podlago šele za časa kraljice Elizabete v obliki parlamentarnih sklepov in da torej nikakor ni v nepretrgani zvezi s cerkvijo apostolov. Na čelu reformirane državne cerkve pod Elizabeto je stal Matija Parker, nekdanji kaplan poznejše priležnice Henrika VIII., Ane Boleyn. Če je že veljavnost njegovega poročanja dvomljiva, je pa popolnoma gotovo, da mu škofje, ki so ga posvetili, niso mogli dati potrebne cerkvene oblasti (jurisdikcije). Ta nadškof Parker je nastopil kot nasprotnik sv. Petra, javno je priznal, da prinaša drugo vero in druge zakramente. Ker ni imel Parker pravoveljavne oblasti zase, je tudi ni mogel izročiti svojim naslednikom. "Zato," je sklepal dr. Ives, "je pa tudi moja lastna pravica nadomeščati Kristusa samo človeškega izvora."

Ives je prišel do jasnega spoznanja, da je le katoliška Cerkev prava Kristusova ustanova, ki je edina, sveta, vesoljna in apostoljska, da je ta Cerkev vidna družba vseh pravovernih kristjanov pod enim vidnim poglavarjem, rimskim papežem in z njim združenimi škofi; da je torej popolnoma pogrešen protestantski nauk, po katerem je Cerkev **nevidna** družba vseh tistih, ki so krščeni in imajo v srcu pravo vero, kakor tudi nauk, da Kristus ni dal svoji Cerkvi nobenega vidnega poglavarja. Spoznal je Božjo naredbo, "da je za vse in vsakega človeka posebej, ako hoče biti ud Kristusovega telesa, bistveno potrebno, da je v vidni zvezi z rim-

skim prestolom sv. Petra, da torej tudi nihče, kdor z njimi ni združen, ne more imeti pravice opravljati v Cerkvi Božji kako škofovsko, ali tudi le navadno duhovniško službo."

Ne moremo slediti častivrednemu možu pri vseh njegovih raziskovanjih. Samo eno točko naj še povdarimo, namreč zakrament **sv. krsta** in njegov **pomen**. Že v prvih stoletjih je veljalo splošno kot verska resnica, da postanejo vsi, ki so krščeni "v imenu Očeta in Sina in sv. Duha," z vodo, od kogarkoli, s tem resnični udje" one, katoliške in apostolske Cerkve. Zato so dolžni podvreči se njeni oblasti, dokler hočejo biti člani Kristusovega kraljestva in vsaka tuja oblast je izključena. Ko sem se torej odrekel ameriški ali anglikanski cerkvi nisem občutil tega kot izdajstvo, ampak sem bil prepričan, da se le na ta način rešim tujega jarma, ki so mi ga bili naložili brez mojega soglasja in da je moja najsvetejša dolžnost, da se vrnem domov k stari zvestobi do katoliške Cerkve, k občestvu svetnikov, ki sem mu bil pridružen pri sv. krstu.

"Kar sem takrat občutil, se da primerjati z občutki človeka, ki so ga bili odpeljali roparji kot nezavednega otroka, spečega iz domovine in izpostavili na pust otok sredi morja; ki je pa kot dorasel mož, po dolgi stiski in trdi bedi spoznal vzrok svoje nesreče in se vrnil nazaj k očetu, ki mu je dal življenje, k materi, ki je čula ob njegovi zibelki."

Po svojem izpreobrnjenju se je preselil dr. Ives v New York in se posvetil z izredno udanostjo kot navaden lajik vzgoji zanemarnih katoliških otrok. V ta namen je ustanovil zavod "Catholic Reformer" v Manhattanville pri New Yorku, v kateri je bilo sprejetih še za njegovega življenja 800 otrok, ki jih je tako rešil časne in večne pogube.

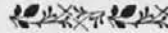
Visoko spoštovan in ljubljen je umrl dr. Ives 13. oktobra 1867. v starosti 71 let. Ob svoji zadnji u-

ri je rekel prijatelju: "Sem sicer velik grešnik, toda zvest Marijin sin, in Njen Božji Sin ne bo zapustil onega, ki jo ljubi, kakor je ljubim jaz."

Po njegovi smrti je pisal nek list: "Dr. Ives je prav dobesedno zapustil vse, da bi hodil za Kristusom. Že v zreli dobi življenja se je odpovedal premoženju in

prijateljem, službi in časti in je postal ubog, da reši svojo dušo. V naših časih, ko vse drvi po užitkih in denarju je to plemenit zglede in znamenje žlahtne duše. A končno se mu ne zdi nobena žrtev velika: Zguba mu je le v dobiček. Našel je namreč mir, ki ga svet ne more dati, pa tudi ne vzeti. In ko je dosegla tudi njegova žena, hči slovitega prote-

stantskega škofa Hobarta, milost izpreobrnjenja in bila sprejeta v katoliško Cerkev, je bila njegova sreča, četudi je bil reven na bogastvu tega sveta, vendarle neizrekljiva. Kako sladko je za mornarja, ki je blodil dolga leta po viharnem morju krivoverstva in negotovosti, ko najde slednjič varen pristan prave vere!"

Spisal: Ivan Joergensen

Prevel: Prof. Dr. F. T.

E V A

Roman iz modernega sveta.

Malo uvoda: Pisatelj tega romana je sloveči danski konvertit Ivan Joergensen, zdaj profesor na svetovno znanem katoliškem vseučilišču v Lovaniju, Belgija. Mišljenje in življenje, ki je v tem romanu opisuje, je nekdan sam s polnimi požirki pil, dokler ga ni milost božja privedla na lepša pota vere. Kako se je to zgodilo bomo opisali v "Zgodbe otrok, ki so mater iskali." Roman "Eva" je tedaj živa slika resničnih razmer, ki so za časa pisateljevih blodenj vladale po takozvanih prosvitljenih meščanskih družinah. Danes vladajo že mej navadnimi delavskimi družinami, zlasti tu v Ameriki, klasični deželi razporok, divjih zakonov in podobnih cvetk. Zato mislimo, da smo pri izbiri povesti pravo zadeli, dasi na posameznih mestih zahteva malo izobraženejši čitateljstvo.

Eva je bila hči pobožne matere. Kot tako jo je poročil pesnik in pisatelj svobodomislec Janke Bjerre. Evina mati spočetka ni hotela o takem ženinu svoje hčere ničesar slišati. Ker je pa ljubezen vseh Ev slepa in se je naša Eva, kakor vse take zaljubljene Eve tolažila, da ga bo obrnila, se je mati nazadnje rada ali nerada udala. Kar se je bala, to se je zgodilo. Ni Evica moža obrnila, ampak on njo. Morda bi

se bilo res prvo zgodilo, ko bi njen mož ne bil tako velik prijatelj svobodomiselnega zdravnika Dr. Einar Foersona in njegove prav tako svobodomiselnice žene Nežike. Po cele noči je prepil in prepel ondi, mej tem, ko je Eva doma samevala.

Ko sta Janko in Eva po dveh letih zakonskega življenja dobila prvega in edinega sinčka Sigurda, je bila Eva že tako daleč, da se je mirno udala, ko je svobodomiselni oče odločil, da ga ne bo dal krstiti. V tistem je prišla njena mati na daljši obisk v novi dom svoje Evice. Videč, kako mrzel, veri naravnost sovražni duh vlada v hiši, ki je tudi njeno hčerko že popolnoma okužil, jo je pošteno prišla in žalostna odšla na svoj dom. Kako se je stvar pozneje razvila, ne bom opisoval, da roman ne zgubi svoje privlačnosti. Berite in boste videli.

EVA.

I.

Noč v juniju je — izmed jasnih noči ena najbolj jasnih.

Ob cesti, z drevjem zasajeni, je v predmestju stanovanje v drugem nadstropju razsvetljeno, svetilka meče lahek zlat odsev na vrhove mladih lip. Ravno okrog polnoči je — in zato je ne-

koliko temno; vendar se bo na vzhodu nebo kmalu razžarilo.

Skozi odprta okna sije luč in slišati je klavir in petje — gospod in dama pojeta skupaj — čuje se mrmrajoč bariton in nežen in tenak ženski glas. Napev iz Bellmanna pojeta; le poedini iztrgani verzi prihajajo skozi okno na prosto pod milo nebo.

Zdaj pa zdaj zveni globoko in zamolklo:

"Li slišiš straže glas,
ki od mostu prihaja?"

Kmalu zopet toži in vabi hrepeneče in nado vzbujajoče:

"Ne, ne, ti, ne!
Sedaj ne more biti,
pa morejo še zlati časi priti..."

Kdor bi bral beli napis nad vhodom, bi se prepričal, da stanuje v drugem nadstropju, odkoder prihaja godba in petje, zdravnik, Einar Foersom po imenu. In kdor bi se na tistem prikradel v sobo doktorja Foersom, bi ga našel na udobnem naslonjaču; na nogah ima nočne čevlje, v ustih drži dolgo pipo, poleg sebe kozarec todija, v srcu pa zavest o srečno dovršeni operaciji. Včasih posrka nekoliko iz kozarca, pošilja močne oblake dima in meče naglo na pol dobrohotne, eno če-

trtino premišljene, eno četrtno pa nemirne poglede na klavir: tu namreč poje njegova žena s hišnim prijateljem Bellmannov naprev in se tako posveča poslu, ki za dva srca ni popolnoma brez nevarnosti.

Zdaj prenehata in hišni prijatelj — gospod pesnik, pisatelj, knjižnični pristav in slušatelj modroslovja, Janko Bjerre — stopi k mizi in napravi globok požirek svojega whisky todija.

"No, gospod pesnik, to ste si najno izvršili," reče Foersom.

"Da, gospod doktor," se nasmehne Bjerre, ki pa je nekoliko v zadregi.

Gospa Foersom je ostala pri klavirju in zdaj zopet igra in njen glas se iznova pretvarja v petje. To je glas, ki se vsak hip prelomi, reven in slaboten glas od najbolj tenke in krhke kovine — toda pod njim gori in narašča in joka močna strast; iz zadnje kitice narodne pesmi, ki jo poje, pa brni izpoved njene duše.

"Dobiti ga moram, njegova moram biti, tudi če imam lastno življenje ugonobiti."

Tedaj z naglo kretnjo vstane in zopet sede na stol, ki stoji ob mizi. S hitrim, skoraj iskajočim pogledom se ozre na moža, potegne iz kozarca ter se nekoliko popraska in nasmehne, kakor da bi se hotela zaradi svojega petja opravičiti. Postave je sloke in vitke ter ima ravne prsi in tenke roke; obličje je bledikasto, lasje črni in gosti.

"No, Foersom," nagovori Bjerre svojega prijatelja zdravnika, "kako kaj napredujejo tvoje študije v tetanovem bacilu?"

Mladi zdravnik postane živahen, nastavi kozarec in krepko kadi iz pipe.

"Da, ti pač veš," reče in se poščegeta, "da do danes še ne poznamo tega bakterija. Domnevajo pa z gotovostjo, ki že meji na verjetnost, da živi ta bacil v

prahu. Vsi ti slučajji o "zastrupljenju krvi — ki jih pripisujemo tetanovemu bacilu — nastanejo deloma odtod, da se pod nohtom s trnjem zbodeš, deloma pa tudi, če se ranimo s kakim starim žebeljem, vedno pa ima prah svojo ulogo zraven. Kmalu po zastrupljenju nastopi uspavaljivi tetanus z vsemi svojimi značilnimi znaki: trizmus mu tudi pravijo — otrpne vrat, otrpnejo udje in v nekoliko urah nastopi smrt. Dolej smo proti tej strašni bolezni brez moči. Mnogi priporočajo kurare, saj ga poznaš, brazilski

Rev. Evstahij Berlec, O. F. M.:

V BRIDKIH URAH.

Moj Bog, trpim! — Bridkost je v duši moji,

telo slabotno kakor trs trpeče — kako prikrite rane so skeleče! —

Moj Bog, trpim! — Bridkost je v duši moji!

Zdaj čutim: zemlja ni domovje sreče:

viharji jo pretresajo in boji!

Moj Bog, trpim! — Bridkost je v duši moji!

Srce, po večnem miru koprneče, srce objema danes vse trpeče:

očisti nas v pravični jezi svoji! —

Moj Bog, trpim! — Bridkost je v duši moji!

brzi strup — sredstvo je pa skoraj ravno tako nevarno kakor bolezen.

"Če torej prideš temu bakteriju na sled, kaj si neki s tem dosegel?" vpraša Bjerre.

"Nič manj, stari prijatelj, kot je dosegel Pasteur, ki je odkril povzročitelja pobsnelosti, in Koch, ki je našel nosilca jetike."

"Ti torej postaneš kratkoma lo — sloveč mož?"

"Da, in tako dobimo Foersomov zavod poleg Finsenovega svetlobnega instituta," pripomni smehljaje mladi zdravnik. — "Toda šalo na stran," nadalju-

je s pogledom na svojo mlado ženo, ki je skomizgnila z rame ni, "če se mi to posreči, bomo tudi tu lahko uporabljali serumterapijo. Z vbrižgavanjem tetanovega seruma bomo krču protiučinkovali in, kakor upam, tudi ugoden vspeh dosegli, na podoben način, kakor uporabljamo zdaj tuberkulin proti jetiki in difteritikum proti griži."

"Vsa ta zgodovina o serumu se mi je vsikdar zdela kot ena najbolj čudovitih iznajdb našega časa — kot eden najsijajnejših sadov na lepem in oboževanem drevesu spoznanja. Mnogokrat sanjam o tisti srečni bodočnosti, ko bodo precej po rojstvu cepili vsakega otroka proti vsem boleznim, ki so kdaj mučile človeštvo; včasih sanjarim celo o tistem času, ko bo mogoče zavarovati se tudi proti smrti."

"In tvoje sanje niso brez vsake znanstvene podlage! Vidiš — iz svojih šolskih let se gotovo še spominjaš, da biva nekaj, kar imenujemo bela krvna telesca?"

Bjerre je prikimal.

"Ti levkofiti — tako se namreč glasi njih učeno ime — so prav za prav neke vrste amebi. To so majhni drobci prasline, majhne kroglice, katerih življenski znaki so popolnoma podobni amebom. Imenovali bi jih lahko tudi parazite ali trote, ki bivajo v človeški krvi.

Značilno na njih pa je to, da se ne preživljajo od človeka ampak od majhnih telesc, ki od zunaj prihajajo v človeško telo. Bela krvna telesca planejo na telesce, ki pride v kri, ga objamejo in pojedjo. Na ta način povzročajo bela krvna telesca veliko koristi. So kakor policija, ki nikdar ne spi, ali kakor stalna vojska, ki stoji vedno na straži in odbija vsak sovražni napad.

Če se pa bakterijam vendar posreči, da povzročajo v človeškem telesu bolezen, se to zgodi samo zato, ker niso bila bela krvna telesca zadosti močna, da bi jih použila."

Spisal:

Rev. Illemo Camelli.

IZPOVEDI SOCIALISTA

Po šesti italijanski

izdaji posnema:

H. B.

IV. Poglavje.

S PESMIJO LJUBEZNI.

1. **Jezus na obzorju:** — V sled raznih fiask socializma v resničnem življenju, se je Camelli začel obračati proti pravemu rešeniku in zdravniku bolne človeške družbe — proti Kristusu. Kalen vir je bil, iz katerega je prvič zajel malo njegovega duha ljubezni. Začel je brati "Življenje Jezusa Kristusa," ki je je spisal in potvoril bivši katoliški "lemenatar" Ernest Renan. Kljub temu kalnemu viru je Jezusa vzljubil, dasi še ne s kako nadnaravno ljubeznijo. To ga je privedlo do studenca njegovega nauka, do sv. pisma. Nabavil si je izdajo neke protestantske biblične družbe. Z velikim užitkom je bral evangelij po sv. Mateju. Gospodova pridiga na gori ga je naravnost očarala. Dasi je bilo vse njegovo dotedanje mišljenje v popolnem nasprotju z naukom Gospodove pridige na gori, je vendar spoznal in priznal, da je to edini resnični evangelij, blagovest zašle človeške družbe. Jezus je na podlagi tega nauka dvignil človeštvo in stoletja triumfiral v njem in nad njim. Edino s tem naukom je mogoče propadajočo človeško družbo znova prekvasiti in dvigniti.

To spoznanje mu pa njegove socialistične vesti ni prav nič vznemirjalo, ker ni bil socialist iz vrst ljudskih mas, katerim je socializem le na videz čeden plašč, s katerim pokrivajo svojo moralno propadlost. Bil je socialist — idealist, ki mu je bilo resna tem, da človeško družbo dvigne iz njene propalosti. Kakor vedno so tudi takrat socialisti iskali opore in reklame za svoje stremljenje v sv. pismu. Posebno so povdarjali komunizem prve

krščanske dobe, o katerem na več mestih govori. S tem so hoteli socializem s sv. pismom v sklad spraviti, da bi ga potem lažje zanesli mej ljudstvo. Tega prepričanja je bil tudi Camelli. Zato si je kot socialist osvojil socialni program Gospodove pridige na gori ter sklenil po njem uravnati svoje in socialno življenje.

Poslej mu je bilo branje sv. pisma najljubše. Kadar se je čutil trujenega in pobitega, je vzel v roke sv. pismo. Ko je z Jezusom hodil po lilijskih livadah, ob jezerski obali, po puščavniški samoti; ko ga je gledal, kako zdaj zamišljen dostojanstveno stopa dalje, zdaj zopet dvigne svoje jasne oči in proroško zrè v daljo; ko ga je opazoval v veselju, motril v trpljenju in ga videl vedno enakega, je pozabil na vse lastno gorje. Sila majhen si je zdel ob strani tega velikega mojstra in preporoditelja človeštva, čeravno še ni veroval v njegovo božanstvo. Manjkalo mu je luči vere.

2. **Krščanstvo in socializem:** — Kakor že omenjeno ni bil sam, ki je mislil, da pomeni socializem drugo včlovečenje Kristusa — Odrešenika. Ni ga bilo takratnega socialističnega shoda, da bi kak govornik ne bil primerjal Kristusa—Odrešenika s socializmom—odrešenikom. Če je bilo krščanstvo mogoče, tako je navadno sklenil, zakaj bi ne bil socializem, ko sta si vendar tako blizu po svojih težnjah. Komunizem tam, komunizem tu. Kristus je z življenjem plačal svoj komunistični pokret, ker tedanje ekonomske razmere še niso bile pripravna tla zanj. Danes so se te že toliko spremenile, da o ko-

munizmu ne le lahko sanjamo, ampak moremo upravičeno upati v njegovo zmago. Tudi oče socializma Marks je bil teh misli, vsaj pod splošnim vplivom.

Iz tega se vidi, da je socializem od svojega prvega početka rad v verskem plašču paradiral. Vendar pa svojega materialističnega in dosledno brezverskega ozadja ni mogel skriti. V resnici so bile njegove mase praktično vedno protiversko nadahnjene, kar je v cerkveno-verskih krogih vzbujalo odpor proti njim in njih težnjam. Boj, ki ga je ta verska hinavščina izzvala, je socialiste prisilil, da so vedno očitneje kazali svojo protiversko in proticerkveno barvo, dokler jim ni ostala le verska maska. Njih voditelji so si bili mej seboj kmalu na jasnem, da sta si krščanstvo in socializem kakor ogenj in voda. Verski plašč jim je bil le vada za nezavedne ljudske mase, kakor danes.

3. **Setev:** — Naš Camelli je bil še eden teh prvotnih socialistov, ki so socializem smatrali za drugega Kristusa—odrešenika. Kot takega ga je vzljubil in postal njegov navdušen apostelj. V jeseni po tem spoznanju je dan za dnem romal od vasi do vasi in širil mej priprostim ljudstvom blagovest krščanskega komunizma, v drugi, socialistični izdaji. Če ljudi ni dobil doma, je prisluškoval njih pesmi, šel za glasom. Z vso mogočo zgovornostjo jih je pregovarjal, naj se oklenejo novega odrešenika, ki jih bo osvobodil in popeljal v obljubljeno deželo občega miru in blagostanja. Marsikak kmet mu je obrnil hrbet in zarezal novo brazdo, a on se ni dal odgnati. Sledil mu

je ob plugu in mu še v živejših barvah opisoval socialistična nebesa. Ako ga je s sanjačem in postopačem nagnal, se je sicer odstranil, ni pa zgubil upanja. Ko se je v večernem hladu vračal v mesto in videl te ljudi, kako v senci pred hišami modrujejo in kramljajo se je zopet pomešal mej nje in začel svojo priljubljeno pesem o rdečih nebesih, češ nekaj se jih bo že prijelo. Ker je bil tako domač in prijazen z njimi, res ni sejal samo na skalo. Če se že z njegovim naukom niso mogli kaj prida sprijazniti, jim je njegova ljudomilost dobro dela.

Naslednjo nedeljo je zopet po hitel mej nje in jih sklical na sestanek v tej ali oni hiši, še rajši pa v kakih gostilni, kjer jih je navadno že skupaj dobil. Zopet je porabil vso mogočo zgovornost

in najživejše barve, da jih navduši za svoj evangelij. Setev je začela polagoma kliti. Število poslušalcev in njih zanimanje za socializem je polagoma raslo. Ko je drugič prišel po svojem "apostoljskem" potu, je bil marsikje že dober znanec. Po poljih so kmetje privzdigali svoje trdne glave, se naslanjali na svoje orodje in privzdigali klobuke v pozdrav, kar mu je netilo upanje in vžigalo pogum za nadaljne delo.

njegove še tako upravičene težnje. Le organizirani bomo lahko rekli: Ne prosimo ponižno, kar nam gre, ampak zahtevamo!

4. **Nova doba v zgodovini:** Zima, s svojo enoličnostjo in počitnicami od telesnega dela, je za kmeta čas prežvekovanja poletnih vtisov in doživljajev. Marsikaka poletni vsejana misel, ki se

je zdela, da je zamrla pod težo dela in skrbi, takrat na novo oživi in požene. Ljudje imajo čas razmišljati o njej in si izmenjati mnenja. Tudi ovčice našega rdečega apostola so sledečo zimo pridno prežvekovale njegove besede in roznate obljube. Ko je spomladi aranžiral kongres delovnega podeželjskega ljudstva, je imel pred seboj nepričakovano veliko število paznih poslušavcev. V svojih običajnih jopičih so mirno stali in kar požirali novi evangelij, ki jim je obetal zlato dobo. Povdarjajoč organizacijo in solidarnost, s katero edino je mogoče uresničiti socialistične vzore, je zadel na pravo struno. Ponosno in samozavestno so zlasti kmetijski delavci gledali okrog sebe, češ, mož ima prav, kdo se briga za posamezne in

Ali bo kaj s kolegijem?

H. B.

Nekateri pravijo da nič. Kdo so ti? Tisti, ki so jih samo zabavljajoča usta. In takih je po naših župnijah veliko. Župniki že dobro poznajo te "kikarje." Če kdo zida šolo, ali karkoli, in pride naokoli z vprašanjem, koliko bo kdo dal, ne reče da nič, ker ni socialist ali podobna "prijatelj" cerkve. Je pripravljen dati, a šele takrat, ko se bo začelo. Kdor na te obljube kaj da in začne, bo kmalu obstal. A če pride tedaj, ko je začel k njemu in ga prime za besedo, bo rekel: Bom dal, ko se bo nadaljevalo. Seveda ga tudi takrat ni odnikoder, ne njega, ne njegovega prispevka. Šele ko se je brez njega končalo, kar je pa težko, ker je veliko taci, pride, toda ne z denarjem, ampak s kritiko. Tako skaženo in zanič je tisto, kar se je naredilo, da se mu zdi vsak cent tja vržen. Zato ga tudi ne da. S takimi seveda niti začeti ni mogoče, še manj končati. A mi se za take "kikarje" ne brigamo.

Drugim je strah pred milijodolarским vitezom Kristanom prešel tako v meso in kri, kakor ovcu pred volkom. Če stopi kdo tudi z duhovniškim kolarjem pred nje in jih prosi soproščati, mislijo, kaj velja če ni Kristan v talar ali kuto zlezal, da nas še enkrat potegne. Seve glede takega, ki tisoče sirotinskega denarja v svoje in svojih prijateljev namene obrne, je treba biti na vse pripravljen. Toda mi nismo prišli danes v Ameriko, da bi

pošten človek ne vedel kaj smo, odkod smo in kaj hočemo. Nismo prišli sem našemu delavstvu vere in z njo vesti vbijati, kakor Kristan, ampak mu jo buditi in krepiti. Naši nameni in naše roke so čiste. Kdor nam ne zaupa, od njega nočemo nobenega centa in prosimo tudi naše sotrudnike naj ga ne vzamejo, če ga jim ponudijo.

Kaj pa mi pravimo k vprašanju, če bo kaj s kolegijem? Mi tega vprašanja sploh ne poznamo. Kdor ima kak če na jeziku, še predno je dobro začel, ta je boljše, da sploh ne začne, ker ne bo nikoli dovršil. O bolniku, ki sam dvomi nad svojim ozdravljenjem, pravijo, da je po njem. Prav tako je s tistim, ki s Če. Ako, Bomo videli če bo šlo, kako stvar začne. Pač so ti cincavci brenčali okrog nas, predno smo stopili s proglašom v javnost. Na pragu javnosti smo se jih pa temeljito odkrižali. Zdaj poznamo samo eno: Mora iti, kakor je vse šlo, kar smo doslej započeli, kljub vsemu nasprotovanju. Trdnjave iz katerih so nas obstreljevali pa padajo druga za drugo, mi stojimo trdno kakor zidi grada. Zato naprej do popolne zmage!

Drugo vprašanje je: Kedaj bo kaj? Na to ne moremo dati tako določenega in odločnega odgovora, ker je odvisen od različnih okolištin, ki niso vse na naši strani. Tedaj tudi ni samo v naši moči jim v poljubnem času biti kos. Če ima

vsejano seme prosto pot na božje solnce, veliko prej stegne svoje nežne prste proti njemu, kakor tisto, ki mora obiti zdaj kak kamen, zdaj kako trdo kepo. Enako je s takimi načrti, kakor jih imamo mi. Da ne bo brez kamnov, ne brez kep, smo vedeli. Da zna pritisniti suša, smo bili tudi pripravljeni. Toliko smo že amerikanizirani, da od druge polovice leta predsedniških volitev ne pričakujemo kakega zlatega dežja. Vse to ovira delo, a ga ne bo zavrlo. Počasneje bo šlo naprej, a bo le šlo.

Te dni bomo vzeli s seboj na farmo kontraktorja — veščaka, da si ogleda teren in nam da nasvete kje in kako bi se dalo čimprej kaj postaviti. Se razume, da na kaj prvovrstnega za zdaj ne moremo misliti. Kajti mi nismo nemški frančiškani, ki so v par dneh kampanje za nov kolegij spravili sto in sedemdeset tisoč dolarjev skupaj. Oni so že vkoreninjeni tukaj. Njih bivši dijaki vzemajo visoka civilna in cerkvena mesta širom Amerike, ki jim gredo vsestransko na roko. Mi kaj takega ne moremo. Kar pa moremo bomo storili, v zaupanju, da bo tudi ljudstvo kljub enakim skromnim razmeram svoje storilo.

V tolažbo in pobudo nam je, da se mesto Lemont, ob katerega meji leži naša farma in bo stal bodoči kolegij, vesel našega prihoda. Po svojem županu

nam je obljubilo, da nam bo žlo vsestransko na roko, naj se le z zaupanjem nanje obračamo. Ako za letošnje jesen radi negotovosti položaja in pretečega brezdelja ne bo mogoče kaj prida začeti, upamo vsaj naslednjo jesen otvoriti dva zadnja letnika bogoslovja, da se naši kleriki pravočasno uvedejo v materni jeik in tako vsposobijo za dušno pastirstvo vsak mej svojim narodom. Tedaj naprej mimo "kikarjev," čekovcev in čakovcev do cilja! Bog in dobro ljudstvo je z nami.

Od 6. junija do 22. junija smo prejeli sledeče darove:

Pred vsem naj pridejo na vrsto kolekte, katerih skupno svoto smo že zadnjič v naglici priobčili, imen posameznih darovavcev in njih darov nismo več mogli. To so:

1. Kolekta **Mrs. Agnes Seliškar**, Greenwood, Wis. \$43.30. Nakolektala jih je v Greenwoodu, na Willardu in na Gormanu. Kdor ve kako daleč narazen so te naselbine in da so to farmarkse naselbine, kjer je za vse drugo lažje kot za denar, mora dati priznanje kolektorici in darovateljcu.

A. Na Willardu in Gormanu je nabrala:
a. \$10.00: Agnes Jordan, Willard, Wis.

b. \$2.00: Agnes Seliškar, Willard.
c. Po \$1.00: Rev. John Novak, Karolina Korenčan, Frances Lesar, Mary Lunka, John Jordan, Hugo Quast, Louis Koščak.

d. Po \$0.50: John Gregorič, John Lukas, Paul Marin, Joe Trošt, Frank Petkovišek, Mary Fortuna, Anton Priatelj, Jennie Bajuk, Marshfield.

e. Po \$0.25: Sallie Ociogh, Mary Volk, Ivana Artač, Val. Jeras, Frank Kokol, John Petkovišek, Rosie Stancar, Jerica Cesnik, Alojzija Bukovec, Mary Drganec, Mrs. Shanbrock.

B. V Greenwoodu je nakolektala:

a. \$10.00: Gregor Seliškar.
b. Po \$1.00: Frank Gosar, Joseph Rakovec, Agnes Seliškar.

c. Po \$0.50: Mary Jarc, Frank Merlak, Mrs. Joseph Suza.

d. Po \$0.25: Frank Keibel, Mary Brezič, O. A. Hilles, Tereza Parkel, Terbozevič, Kat. Ozenič, Joe Lakotič, Ana Suza, Sofija Wasiki, Kat. Vesel, Louis Arč, Frank Lamovec.

2. Kolekta **Mr. Joseph Smerekar-ja**, Harrietta, Mich. \$16.25. On nam je kot navdušen mož sam pisal po nabiralno knjižico, ki nam jo je zdaj z omenjeno vsoto vrnil. Treba pomisliti, da naselbina ni velika, ljudje ne bogati in vendar so se po možnosti odzvali, da pokažejo dobro, požrtvovavno voljo. Čast jim!

Darvali so:

a. Po \$2.00: Joseph Smerekar, Lukas Kenič.

b. Po \$1.00: Frank Smerekar, Ana Smerekar, Ivana Smerekar, Mary Wolf, Anton Keržič, John Ložar, Mary Toben, Geo. Kirshahler, D. Pestotnik, Mrs. Joe Taučar.

d. \$0.50: Poldi Ložar.

e. Po \$0.25: Marco Badovinac, Anton Habian, Mike Habijan.

3. Kolekta **Miss Mary Mevžek**, Cleveland, O. \$12.35. To ni prvo, kar je ona nabrala v ta namen in gotovo tudi ni zadnje. Ime Miss Mevžek, Cleveland, nam je dobro znano. Prišlo nam je pred oči pri priobčevanju sv. maš, pri darovih za SS. karmeličanke itd.

Topot so ji dali:

a. \$10.00: Jennie Travnikar.

b. Po \$1.00: Mary Darovec, Frances Mrvar.

c. \$0.25: Mary Padovich, Ana Glick (10c.).

4. Kolekta **Mrs. Jennie Gaspari**, Cleveland, O. \$116.75. Ta plemenita žena je od prvega početka sem imela srce in roko za naše delo. Taka je ostala do danes: Z veseljem je pozdravila misel vstanovitve narodnega kolegija, vzela nabiralno knjižico v roke in šla okrog svojih obilnih znancev.

Dali so ji:

a. Po \$10.00: Mrs. Jennie Gaspari za r. Frank Gaspari, Mrs. Joseph Zakrajšek za r. Joseph Zakrajšek, Jernej Knaus, Neimenovana, Paul Shneller.

b. \$7.00: Amalija Mišič.

c. Po \$5.00: Francika Rus, Marija Beseničar, Alojzija Zakrajšek.

d. \$3.00: Ana Potokar.

e. Po \$2.00: Marijan Knaus, Mary Skulj, Anton Anžlovar, Ana Otoničar, Ana Krašović, Mary Sever, Mary Silc.

f. Po \$1.00: Mary Otoničar, Mary Beseničar, Andro Dolenc, Mary Zakrajšek, Karolina Modic, Angela Novak, Mary Koprivec, Mary Pižem, Jerica Petrovčič, Alojzija Kuclar, Ter. Basca, Jos. Emil Stampfel, Anton Mervar, Ana Otoničar, Frances Baraga Mary Zurtz, Mary Marinko, John Petrovčič, Ivana Lavrič, Marija Pišek, Mary Dolenc.

g. Po \$0.50: Mary Stupica, Anton Hočevar, Rozi Mohorčič, Frances Lovše, John Pišelj, Jennie Lavrič, Jennie Primc, Alojzija Godic, Mary Peterlin, Ivana Arko, Frances Lunder, Mary Gregorač.

h. Po \$0.25: Fanny Jerell, Agnes Strucelj, Frank Mahovec.

5. Kolekta **Mr. Joseph Fr. Muhiča**, Joliet, Ill. \$81.25. Ta naša stara korenina, steber našega Rima, ki mu noge niso več tako prožne, roke pa še vedno delavne, je tudi v prostem času vzel nabiralno knjižico v roke in šel okrog. Tako spoštovanemu možu je težko odreči, ko bi kdo tudi hotel. Zato je nabral tako lepo vsoto. In to kljub temu, da je že Mr. Bluth hodil pred njim.

Naj slede imena darovavcev:

a. \$10.00: Mrs. Joseph Muhič, Mr. in Mrs. Frank Rus, Mike Zoran.

b. \$5.00: Jernej Pirc, Mike Papež.

c. \$3.00: Ana Rogelj.

d. Po \$1.00: Marko Znidarčič, Matev Zagoda, Martin Dragovan, Joseph Slapničar, Kvirin Nasenbey, Joseph E. Snellich, Peter Rožič, Joseph Sitar, John Filak, Joseph Kozlevčar, John Papich, Luka Benedik (1.10) John L. Petrich, Steve Kukar, Stefan Kločevar, Anton Skinkovec, Anton Nemgar, John Mlakar, Anton Terdič.

e. \$0.50: Peter Musich, Jos. Buchar,

Alex Plut, Mrs. J. H. Strucelj, Jos. J. Nemanich, Rozi Senffner, Martin Težak, Joseph Klemenčič, Alois Segar, Joseph Maren.

f. \$0.30: Paul Knezetič.

g. Po \$0.25: Tony Sodec, Mary Trlep, Florijan Senffner, Frances Benedik, Jos. Rifel, Marko Petrič, Anton Dovjak, Frank Korevec.

6. Kolekta **Miss Ana Lampe**, New Duluth, Minn. Tej bi nič ne zamerili, ko bi nam prazno knjižico nazaj poslala. Kajti tudi v tej mali župniji smo ob priliki 40-urne pobožnosti v postu sami pobrali prispevke v ta namen. Toda Miss Lampe je preveč navdušena za dobro stvar, da ne bi še kaj dobili. In res je nabrala \$21.05

Darovali so ji:

a. \$10.00: Miss Mary Lampe.

b. \$1.50: Jakob Brula.

c. Po \$1.00: John Skulj, Jr. Joe Skulj, Max Sterle, Miss Mary S. Helen Milenovič.

d. Po \$0.50: Niko Mrak, Joseph Mrak, Agnes Skulj, Joe Blatnik, Helen Kralj, Mrs. Snyder (?), Mary Garwas, Andro Zilko, Rev. Timotej Majerus, O. S. B.

e. \$0.30: Mrs. Gimpel.

f. \$0.25: Frances Smolnikar.

7. Kolekta **Mrs. Josephine Meglen**, Pueblo, Colo. \$26.00. Ta naša vnetja zastopnica v Pueblo je letos zgubila moža. Sama se mora ukvarjati z nedoraslimi otroci. Žene vdove vedo kako je to težko. Ko bi nam bila pisala, da zdaj nikakor ne more okrog, bi ji bili odpisali, naj nam oprost, ker smo jo nadlegovali, ker takrat še nismo vedeli kaka nesreča jo je zadela, vsaj tisti niso vedeli, ki so nabiralne knjižice razpošiljali. Kljub temu je pa toliko nabrala. Zato smo njene rajnega moža vpisali mej člane apostolata.

Naj slede imena darovavcev:

a. Po \$8.00: Ana Grahek, Mr. in Mrs. J. D. Butkovich. Ker že prej vsak po \$2.00 je plačana dosmrtna članarina oz. enkrat za vselej.

b. Po \$0.50: Mary Papež, Mike Papež (za svoje rajne), Frances Raspet, Jennie Jarc France Znidaršič (rajni) Stefan Božič, W. B. McMum, W. B. McMum, W. B. McMum, John Kukar, Mrs. Boedecker, Mr. in Mrs. Babish, Ana Starinski. — Vsi ki so plačali po \$0.50 so se izjavili, da hočejo postati člani "Apostolata."

8. Kolekta **Mrs. Mary Hoge**, Bridgeport, O. \$100.00. Prav mej prvimi, ki so se odzvali našemu pozivu za narodni kolegij, je bila Mrs. Mary Hoge ter njeni sorodniki in znanci. Pozneje smo prejeli večje in manjše prispevke od nje. In zdaj zopet omenjeno lepo svoto. Bridgeport je mala naselbina, tako majhna, da nima svoje župnije, pač pa je versko zelo zavedna, kar kaže krasno vspeli katoliški shod in naša kolekta. Mrs. Hoge je pa še z drugim večjim darom zastopana pri našem podjetju. Dva svoja sinova nam je že dala. Eden, Fr. Benedikt, je ravno končal drugo leto modroslovja in pojde prihodnje leto v bogo-

slovje. On je slovenski prvorojenec komisarijata. Drugi njen sin, Stanko, je dokončal drugi razred gimnazije.

Pri sedanji kolekti so zastopani sledeči:

a. Po \$10.00: Frank Gregorič, Antonija Berus, Ivana Hochevar, Peter Hoge, Josepha Avsec, Thomas J. Cook, Društvo sv. Ane.

b. \$5.00: Joseph Markus.

c. \$4.00: Neimenovana.

d. No \$2.00: Ana Legan, Ivan Smerkar, Ivan Longar, Mary Rački, Peter Resman, Josephina Hochevar.

e. Po \$1.00: Ivan Berus, Mary Šušteršič, Ter. Sterk, Neimenovana, Mrs. Ana Hochevar, Neimenovan, Edward Hoge, Ludvik Hoge.

f. Po \$0.50: Mary Perko, Frank Mirtič.

Več se jih je priglasilo da bodo, kakor hitro mogoče, izplačali \$10.00.

9. Kolekta Miss Frances Skoda, Cleveland, O. \$15.00. Po pismu soditi je to mala kolektorica, ki naj bi si jo otroci na "Stričkovem kornerju" vzeli za zgled. Prepričani smo, da bodo ti "Stričkovi malčki" mej ustanovniki kolegija. Če tudi po centih zbirajo bodo vsi skupaj kmalu zbrali za en akter to je \$225.00. Torej le pridno na delo mali!

Miss Skoda je nabrala:

a. \$2.00: Anton Skoda.

b. \$1.25: Mary Perušek.

c. \$1.05: Anton Skoda.

d. Po \$1.00: Cecilija Brodnik, Fabijan Kovačič, Albert Skoda.

e. Po \$0.75: Frank J. Strle, Frances Skoda.

f. Po \$0.50: Gustav Oblak, Anton Vehar, Frances Zakrajšek, Josephine Weiss, Jennie Samich, Peter Perušek.

g. Po \$0.30: Jennie Maver, Rozi Strelkel.

h. Po \$0.25: K. Juričak, Frances Kozel, Mollie Strle, Joseph Skoda, Agnes Zakrajšek, Memie Samich, Anton Golič, Mary Hochevar, Mary Papež, Ivan Legan, Louis Lunder (10c).

10. Kolekta prekmurskih Slovencev, Bridgeport, Conn. \$200.00. Prekmurski Slovenci so na "Kranjce" včasih malo hudi. Ker je bila dolgo časa debela maržarska stena mej nami, se že premalo poznamo, zato se zdimo malo tuji. A Prekmurec ima dobro srce. Treba priti k njemu s srcem, pa se mu tudi roka odpre, včasih še bolj na široko kot "Kranjcu." Rev. Kazimir, ki je imel o hinkoštih osem-dnevni misijon v Bridgeportu, Conn., je to dosegel.

Darovali so mu:

a. Po \$10.00: Alex in Mary Zlatar za r. stariše, George Ferenčak, za r. sorodnike, Frank in Katarina Petrinovich, za žive in mrtve sorod. Peter in Bara Mertuk, za r. Klaro in Stefana, Martin Ko-

ciper, Ivan Veričjak, Joseph in Mary Ceh.

b. \$5.00: Mary Balazich za r. Johna.

c. Po \$2.00: Stef. in Bara Domink, George Tropso, Ivan in Mary Krašovec, Franc in Bara Bohneck, Stefan Horvath, Peter Szmej, Joseph in Mary Puczko, Stefan in Mary Markoza, Jos. Stefan in Ter. Kociper, Joseph Vuk, Ivan Raj, za druž.

d. Po \$1.00: Frank Puczko, Mihal Kavas, Mr. in Mrs. Steve Laki, Minka Fenoš, Verona Kolob, A. Gerletz, Karol in Anna Stefančič, Joseph Rezsonyo-Bara, Gabor U., Franc in Franciška Jug, Stephan Horvath, Jorzs Antolin, Stephan in Bara Puczko, Martin Petek, Anthony in Magda Tivadar, Helen Mariotti, Jozef Hozijan, Bara Szmej, Franc Richtarich, Jozef in Bara Szoboszcin, Ivan Markonya in Anna Vegi, Stefan Szoboszon, Jozef Rajtar, Steve Kavas, John in Verona Tratinjak, Besci Matvasec, Julijana Požgan, Anna Csaszar, Mr. in Mrs. Virag, Kattalina Raduha, Agata Antolics, John in Urša Horvath, Franc in Verona Berden, M. Zelics, Stefan in Katie Szobason, Frances in Martin Benkovich, Ivan in Franciška Panič, Ivan in Uršula Legan, B. in Elizabetha Csanadi, Joseph Horvath, John Drzsjak, Valentine Kump, Anna Horvath, za pok. Ferencz, Bara Zsalik, Terezija Horvath, Anton Markoja, Ivan Meznarics, Jousef Tratnyek, Anna Horvath, Theresa Kodba, Stephen in Marija Sumen, V. Rajtar, Stefan in Bara Tornar, Anton Tomasetic, Franc in Franciška Jug, Ivan in Anna Pocko, Anna, Pucsko, Elizabeth Kociper, Barbara Horvath, Jozefa Zadravec, Klara Glavacs, A. Borko, Stefan in Magda Bohneck, Marija Richtarich, Ivan in Kata Gabor, Mary Pancker, Terezija Gabor, Anna Susta, Katarina Legan, Albert in Franciška Pečnik, Magdalena Požgan, S. V., Marija Znidarič, Joseph Horvath, Stephan Tkalecz, Stephan in Julia Somen, Steve Horvath, Joseph in Cecilia Tivadar, Joseph Lutar, Steve Balgach, Andrew Zver, Stephan Draskovics, Julia Drzsjak, John Kutnik, Anton Kolar, Hozjan Bara, Dva neimenovana.

Po 50c. so dali: Steve Lutar, John Csizmozia, Mr. in Mrs. Joseph Subich, Louisa Smej, Bara Dervarič, Mina Kertis, Lajos Kertis, Anna Lutar, F. Sostarich, Šest neimenovanih.

Po 25c. so dali: Martin Kociper, jr., Miss Anna Lutar.

Po 10c. so dali: Anthony Csanadi, Stefek Csanadi, Mary Csanadi, Andrew Csanadi.

F. Malacsivs ni napisal vsote.

11. Od raznih strani smo prejeli:

a. Po \$25.00: Rev. Jakob Černe, Shaboygan, Wis., Rev. Mihael Golob, Bridgeport, Conn.

b. Po \$10.00: Jennie Svegel, Ambridge, Pa., Družina Frauš, Chicago, Ill. Uršula Dormiš, Barberton, O., Neimenovana, Barberton, O., Miss Kat. Triller, Los Angeles, Cal., Frances in Louis Sran, Cleveland, O., Neimenovan, Forest City, Pa., Frances Verhovec, Cleveland, O., Julija Tomažič, Chicago, Ill., Katarina Stefančič, Bradley, Ill., Mary Stefančič, Bradley, Ill., Frances Vovk, Pueblo, Colo.

b. \$6.00: Mary Balantič, Glendale, N. Y.

c. Po \$5.00: Martin Tomec, Chicago, Ill., Pavel Jamnik, Oakdale, Pa., Agnes Hotuječ, Joliet, Ill.

a. \$4.00: Miss Vida Gosar, Bridgeport, Conn.

e. Po \$3.00: John Burgstaler, Sartell, Minn. (nabralx. Darovali: Frank Petač, Mary Petač, John Burestaller, vsak po \$1.00. Karil Lavrič \$0.35.

f. \$2.00: Peter Zakrajšek, Davis, W. Va.

g. Po \$1.00: Mary Podlogar, Pueblo, Colo., Jennie Mevžek, Newark, N. J., Antonija Nemgar, Eveleth, Minn., Frances Zakovšek, Aurora, Minn., Josepha Filipič, Moon Run, Pa., Frances Težak, Joliet, Ill., Paul Tomec, Joliet, Ill., Joseph Fabian, Joliet, Ill. (Poslal Mr. Bluth).

h. Po \$0.50: Antonia Knez, Cleveland, O., Mary Nemanič, Joliet, Ill.

OPOMBE:

1. Onim, ki se prijavijo za Apostolat, bodisi da so enkrat za vselej plačali, bodisi da plačujejo polagoma, potrjujemo sprejem po posebni karti, ki velja kot sprejemnica v Apostolat. Zato naj to hranijo. Ostalim prejema ne potrjujemo posebej, ker nam da preveč dela in stroškov. Ti lahko bero svoja imena in darove v Ave Mariji. Kdor pa na list ni naročen in želi svoj dar imeti potrjen, naj pri pošiljavi to izrazi, ali, če je izročil dar kakemu nabiratelju ali nabirateljici, naj njemu oz. njej to pove.

2. Osebna pisma na vodjo apostolata, kakor tudi vsa ostala zasebna pisma naj se odslej naslavljaajo na spodaj dani naslov. Uredniške in upravne stvari lista, kakor tudi prispevki za kolegij naj se še nadalje pošiljaajo na sedanji naslov, to je upravništvo "Ave Maria", kamor bom vsak teden vsaj enkrat prišel, da potrebno uredim.

Naslov za zasebna pisma:

REV. HUGO BREN, O. F. M.

P. O. Box

LEMONT, ILL.